

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA.

PERÍÓDICH SATÍRICH, HUMORÍSTICH, IL-LUSTRAT Y LITERARI.
DONARÁ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA.

2 CUARTOS CADA NÚMERO · PER TOT ESPANYA

Y 10 CENTAUS PAPER EN L' ISLA DE CUBA.

NÚMEROS ATRASSATS 4 CUARTOS.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, 20.—BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya 8 rats.—Cuba y Puerto-Rico, 16.—Estranger 16.

L' ESTIU.

Vet' aquí que si are fossim cucas, estariam d' alló més bè, perque, segons lo ditxo, al estiu tota cuca viu. Y això de viure no vol dir viure á secas, sinò nadar en l' abundancia ó estar de cal Ample.

Desgraciadament som personas, y en lloc d' estar de cal Ample estém tant de cal Estret, que ab una mica més que 'ns estrenyin, anem á quedarnos sense tripa ni moca ni ánimos per respirar.

Hi havia un subjecte que cada vegada que sentia dir que tal ó qual caball havia guanyat tanta mil pessetas en una carrera, exclamava ab verdadera bona fé:

—Qui fos caball!

Nosaltres sem una cosa per l' istil: al veurens de plé atrapats per l' estiu y al pensar en la deliciosa vida de las cucas, murmurém ab tota ingenuitat:

—Qui fos cuca!

No 's pensin que sigan quèntos: may nos havém pogut explicar satisfactoriamente la causa d' aquesta passosa abundància de bestioletes de totes classes y mides, en la present estació.

Es una invasió en tota forma; una avalanxa irresistible contra la qual no hi pot res la mà del home... ni la de la dona.

Al hivern passarán una senmana sense veure una mosca ni per remey. Apunta l' estiu y 'n volen de moscas? Ja poden persegui-les, ja poden matar-les a dotzenes; tot es inútil. N' aboleixen una y 'n surten cinquanta de novas. Fan com lo fénix: renaixen de les seves cendres.

Y entre moscas, mosquits, pussas y altres y altres bitxos que no citém per pura decencia, l' estiu se converteix en una horrorosa època de frisana, que dona una idea bastant exacta de lo que deu ser l' infern, lloc ahont se viu en perpetuo estiu, algo correigit y aumentat.

Sin embargo, com deya aquell, hi ha personas que tenint medis y temps per ferho, procuran escapar á tantas incomoditats, y s' escapuleixen d' aquest mòn de moscas pera anar á passar uns quants mesos á la montanya.

Hem dit que procuran, perque la veritat es que á pesar dels seus esforços no ho consegueixen, ó en tot cas, l' únic que fan es cambiar de torment.

Fugen de las moscas; pero 's troban ab las cigalas y las sargantanas. Bestias per bestias, sempre son preferibles las més petites.

A major abundant, anant per la montanya á cada pas se troba un burro ó un carlista, y es lo més fácil que un infelis que ha fugit de la ciutat pera escaparse

dels mosquits, mori d' un raig de còssas d' algun d' aquells animals de major tamany.

Qu' es una de las rahons més poderosas que tenim, per consolar als que 's veuen privats de disfrutar de una temporada de camp.

* * *

La mania de passar l' estiu á fora, diguin lo que vulgan, es una mania com qualsevol altra.

Molta gent n' ha fet d' això una necessitat; y no es tal necessitat ni res que s' ho semblji.

Diguémo clar: lo móvil d' aquestas excursions campestres es la moda. ¡Y la moda justifica tantas extravagancies!

L' un, perque es moda, 's deixa *pan y toros*; l' altre perque es moda, 's planta un polisson com una calaixera; l' altre, perque es moda, parla *caló* y vesteix flamenc...

Y, perque es moda, molts familiars al estiu se posan jèp.

Jèp; aquesta es la verdadera paraula.

Per molta gent, la temporada de camp no es més que un jèp que ab dificultat se 'l treuen de sobre.

Això quan no 'l carregan damunt d' algun amich.

Pero 'ls tipos més curiosos y dignes de la caricatura... y hasta del presiri, son los que, no tenint medis per anar al camp, ni barra (ó crèdit) pera cansar la butxaca d' un coneget, s' amagan cautelosament en un recò de pis durant tota la temporada, y á mitjós de setembre baixan al carrer explicitant que baixan de per munt.

Y en part ja es una mica exacte: si; baixan de per munt, perque generalment viuen al quint pis.

Los primers *encuentros* ab los conegets son deliciosos.

—Holal Senyora de Pasucaboli, ¿qué s' ha fet tot aquest temps, que no la vejam?

—Ay! Senyora del Pinyoldols; hem estat veraneando per l' extranjer...

—Borranga... s' hauran divertit, jeh!

—Psé! Aixis, aixis. Hem passat temporadetas á Paris, á Londres y á Vich...

—Vosté voldrá dir Vichy.

—Bè, si; es igual...

—Y com diable no han anat á Roma?

—Res; lo meu marit no vol res de Fransa; de manera que hauriam anat á Pekín y per la sèva culpa ho hem deixat corre...

—Qué 'n deu tenir de cosas pera explicar!

—Si moltas... pero ja li contaré un altre dia; are vaig depressa...

Y la senyora de Pasucaboli s' escapuleix precipitadament, perque ha vist venir l' amo de la casa hont viu y tè por de que li parli dels cinch mesos de lloguer que se li deuen.

* * *

Si tothom, avants de fer un disbarat, consultés las seves forses y 's deixés de tantas preocupacions, moltes persones no farian papers ridiculs ni 's veurian ab los apuros que 's veuen.

—Se pot anar al camp decentment?

Donchs s' hi va.

—No hi ha recursos per anarhi?

No s' hi va.

Al cap y al últim ¿quina necessitat ne tenim?

—¿Qué a ciutat fà molta calor?

¡Y bè! Tambè 'n fa á fora.

—¿Qué aquí hi ha mosquits?

A fora hi ha grills, granotas y moscas d' ase.

—¿Qué aquí un hom s' hi enmagreix?

Mentida: l' altre dia varem veure en Fontrodona y està més gras que may.

J. F. G.

13

En lo mòn hi ha supersticions y supersticions.

Sembla que lo mès senzill seria dir que en lo mòn hi ha supersticions á secas.

Pero es precis observar que las supersticions poden ser de dugas menas, fundadas e infundadas.

Hi ha persones que per qualsevol cosa 's preocapan, y que al mès petit aconteixement li donan una importància desmesurada: aquests son supersticiosos d' afició, sense cap ni péus, ni res que s' ho semblji.

En cambi, hi ha sers que, alissonats per dolorosa experiència, se fican una preocupació a la barretina—ó al sombrero ó al casco,—convencentse mil vegades de que 'ls sèus funestos pressagis son tant justos, que sembla que 'l destino 's divorceix en fer impossibles á si de que la sèva preocupació s' arreli y creixí cada dia més: aquests son supersticiosos per forsa.

A la última categoria perteneix lo nostre simpàtich amich, en Ramonet Taram Bana.

En Ramonet va neixe 'l dia 13 de Mars de no sé quin any; probablement del any 13. Es veritat que ara té tot just vint anys y la probabilitat resulta duptosa; pero jo no m' estranyo de res, perque ab això de las supersticions se veuen coses inexplicables.

Deixém, pues, per sentat que va neixe un dia 13 del any 13. Als tretze anys, poch mès ó menos, va quedar sense pare, tenint la satisfacció de llegir en lo testament que li deixava mil trescents duros... de deutes, ó com si diguéssem, tretze cents duros.

Com no m' hi proposat escriure l' historia completa d' aquest tipo, qu' es molt llarga y segurament no cabria en tretze números de l' *Esquella*, me 'n aniré al grà, qu' es explicar l' últim episodi de la sèva vida,

limitantme á ser constar que 'l número 13 l' ha perseguit implacable com l' abella á la flor, com lo gat á la rata... com l' assistent á la niniera.

Era 'l dia 13 del mes passat.

Per abarcar ab un sol cop d' ull tot l' horror de l' escena que 's va á desarollar, marquém primer la situació de 'n Ramonet en tal dia.

Lo bon xicot festeja: no puch dir res de las excelencias d' ella, porque no la coneix; no més sè que si tingües quatre anys menos ne tindria 13. Vostés diran tal vegada que aquest 13 es una mica agafat pels cabells; pero ¡qué volen ferhi! per un puesto ó altre s' ha de agafar..

Bueno, hi dit que 'n Ramonet festeja; anyadim ara que 'l minyò, á més de festejar estudia per metje, y que 'l dia en qüestió té d' examinar-se. Lo pare de la novia mira ab molts mals ulls las relacions de la noya y l' estudiant; pero, fent de *tripas curason*, ha convingut en concedirli la mà y tot lo demés de sa filla, si en los exàmens arreplega bona nota. *E si non, non.* No hi valdrán retòricas ni camàndulas: si no queda aprobat, no solzament li negarà la mà anhelada, sinó que per sempre més sera desredit ignominiosament de la casa. Ni més ni menos.

En Ramonet podrà ser tonto, no hi há porque negarlo; pero d' esperit y tranquilitat ne té per vendre.

Lo dia del exàmen surt de la dispesa, dona quatre vols, (*quatre* no mes; no tot han de ser tretze) y 's planta en la Universitat. Li toca 'l torn, se presenta davant del tribunal, com si s' ho hagués de menjar tot, y comensa la funció. Un catedràtic pregunta:

—Quantas dents té la persona?

—Tretze.—

Moviment de sorpresa en lo tribunal.

—Cóm s' entén tretze? D' ahont ho ha tret vosté aixó?

En Ramonet se mossega 'ls llabis; pero 's refà desseguida.

—Si senyors: jo hi vist persona que no més tenia tretze dents... porque n' hi havian caygut algunes.

Nada: endavant. Quants dits tenim en cada mà?

En Ramonet reflexiona; pero la fatalitat del número 13 arrasta, y respon sense vacilar:

—Tretze!—

Lo tribunal alsa 'ls ulls al cel, implorant misericòrdia per aquell desventurat y dona l' exàmen per finit.

L' examinat surt de la sala, pensant ab bastant fòrnat que al menos li regalarien tretze carabassas.

Pero 'l tribunal es caritatiu y es humà, y 's contenta ab donarnhi una.

Y 'l bon jove s' entorna al carrer tot esporuguit, portant á la butxaca una papeleta que diu *suspensu* y á la mà una carabassa que diu *Primera*.

—Bueno gy ara qué farás?—va pensar en Ramonet al convences per millionessima vegada de la perniciosa influència del seu 13.—Contarás una guatlla al sogre, ó li explicarás francament lo fet, procurant suavisarlo una mica?

Enganyar al vell era difícil, porque li faltavan medis per ferho, y ademès las malas notícias corren molt depressa: dirli la veritat era exposarse á un trastassó al cor... pero ¡cómo sortir del pas? ¡cómo conciliar la intensitat del seu amor, la evidència de la carabassa y las malas intencions del gueto?

Després de llargues reflexions, en Ramonet va pendre 'l partit de anar á arrosegarseli al péus, implorar perdó y, si convenia, oferir la carabassa al sogre per apaciguarlo.

Determinat á tot, lo jove s' encamina al carrer de la Pega, entra en 'l escala número 13 y truca á cal sogre. Precisament ell mateix va anarlo á obrir.

Lo cop va ser desastrós: no era necessari explicar-se ni ensenyant papeletes: la fila de 'n Ramonet respirava carabassa per tot arreu...

—Ha sigut una injusticia!—murmura l' infelis:—lo tribunal no ha volgut que...

—Ni jo tampoch,—va interrompre 'l vell ab molta frescura,—aprofito aquesta ocasió per recordarli lo dit, fentli present que aquí hi está de més. Al mateix temps, tinch una viva complassència en manifestarli que d' avuy en tretze dies la noya 's casarà ab un cosí que ha estat tretze anys á Amèrica, d' ahont avuy acaba de tornar. Lo tribunal li ha donat una carabassa ¿no es cert? Pues aquí 'n té un' altra.—

Y li va donar. Aquesta deya: *Segona*.

Dugas carabassas en aquest temps son molt aprofitables: en Ramonet las va aprofitar.

Lo lector que qualsevol tarde entre sis y set (que sumats fan tretze) s' arribi fins á la *Deliciosa*, veurá nadant y sostingut per dues carabassas magníficas, á un jove que ab la cara ho din tot.

Es en Ramonet Taram Bana.

Com observació important, dech advertir que tal vegada 'ls semblarà que no neda ab dugas, sinó ab tres; pero no 'n fassan cas.

La més grossa de las tres carabassas es lo seu cap: fixins'hi.

FANTASTICH.

Ja 'n tenim un que ha tancat la porta: *Novedats*. Pero s' ha tancat per rejuvenirse, per hermosejarse, com las donas coquetas, quan fan la *toilette* se tancan dintre del tocador. La companyia avant de anarse'n nos ha donat á coneixre dues obres, sobtadament, l' una darrera de l' altra: *Mantos y capas* y *El Guerrillero*. La primera, lletra de 'n Santero y música de 'n Caballero y en Nieto, consisteix en un embolic més ó menys històrich del temps d' Esquilache: l' acció està regularment combinada y la música té alguns trossos agradables, principalment los coros.—La segona, lletra del Sr. Muñiz, té música de cinch mestres, que son: Arrieta, Caballero, Chapi, Llanos y Brull. En l' acte primer hi ha una situació molt dramàtica: la noya que 's casa per patriotisme es un bon efecte escènic, però l' autor cansat sens dupte, després de trobar això, ja no vā fer res mes. En lo restant de l' acció no hi busquin res. La música es molt heterogènea; no obstant lo preludi del acte tercer y un duo de soprano y tenor ván ferse applaudir ab justicia. Y are, fins á l' any que ve si Déu y l' Ignaci ho volen.

... En lo benefici de la Montañés vā estrenar una pessa titolada *Medidas sanitarias*: la primera part vā agradar molt; pero 'l públic esperava alguna cosa més en lo desenllàs. En l' obra ja coneiguda *Gracia en San Gervasio*, la beneficiada vā estarhi molt garbosa.

... Del benefici de 'n Vico no podré parlarne fins á la setmana entrant Dispensim lo simpàtic actor que vā pressurarre á suprir la falta que ab l' *ESQUELLA* ha comés l' empresa del teatro *Espanyol*.

... A Ribas s' ha posat ab èxit *La Princesa Jorge* de Dumas. En lo desempenyo los actors ván lluhirs'hi; pero si val á dir la veritat molt superior á la traducció qu' ells posan, es l' arreglo que ab lo titol de *La Duquesa Clara* vā escriure el Sr. Alonso del Real. De la mateixa opinió son altres periódichs locals.

Avuy celebra son benefici la simpàtica Tubau, estrenant un monòlech titolat *Qué vergüenza!* original del seu marit Sr. Palencia.

... Del *Ballo in Maschera* posat al Retiro un amich meu que se'n havia fet dos ra's per veure'l, vā dirme que l' havian enganyat, y que no valia sis quartos.

... Lo que si es digne de ser vist son los elefants Bosko y Mamo que han debutat al *Circo*. Los fan treballar dues donas guapases y 'ls serveix un mico vestit de cuynier. Es un espectacle curiós y agradable. Are casi comprehend perque á l' India adoran á aquests animals tant inteligents. Ab una mica més farà lo mateix lo Sr. Alegria perque l' hi donan molt bonas entradas

N. N. N.

LO BEN CASAT.

Fadrins de la mèva vila
per més que veig no s' estila
vull elogiar mon estat,
puig vos juro
y asseguro
qu' es felis lo bén casat.

Jo ho só, y la ditxa 'm rodeja:
may en ma casa escasseja
lo bon humor, lo dols pier.
Nit y dia
passaria
prop, bén prop de ma muller.

Ni la joya més preuhada
pot ser may tant estimada
pe 'l marit que bè cumpleix
com la bona
companyona
que sa vida li endolceix.

Si oprés per duras cadenes
del trevall, agudas penas
me reporto per dissot,
prou la esposa
carinyosa
sab donarme dols conhort.

Si una enfermetat sufreixo,
fins m' apar que no pateixo
veyent del llit al capsal
la companya
que s' afanya
cercant básem per mon mal.

Si algun cop llençat al vici
y encegat per tal desfici
vull fer d' ella algun rebuig,
d' amor presa,
sa dolcesa
fa amaynar prest mon enuig.

Si per recorts de tristes

d' indignes fets, de vilesa
s' omplena de dol mon cor
desseguida
se m' obliда
quan veig nostres fruits d' amor.

Los mèus fills! Santa paraula!
Quan los tinch junts á la taula
son per mi angelets tant bells,
que 'ls reparo
com l' avaro
contemplant preuhats joyells.

Tots esperan la vesprada
pera darm'e una besada
quan retorno del treball
y jo al veure 'ls
per distreure 'ls
jugo ab ells com un briaball.

Qui com jo del matrimoni
tal llei segueixi y aboni
desde 'l dia que 'l contrau
de sa casa
may s' arrasa
l' inmens goig, la dolsa pau.

Ser casat vol dir ser lliure:
d' esclau ho es qui sol vol viure,
puig fins va tot lo vehinat
d' ell rhentse
com dihentse
Tant vell y no s' ha casat!

Es esclau á totes horas
de llengua murmuradoras
que no 'l deixan sossegar,
que 'l rodejan
y xasquejan
quan ab donas vol parlar.

Y en fi, fadrins de ma vila,
si la vida bén tranquila
voléu tenir, com tinch jo,
cercau nenes
y las penas
fugiran ab vostre unió.

MARTÍ REVOLTÓS.

ESQUELLOTS.

Sembla que al últim s' haurán acabat los regidors ilegals de Barcelona.

Morta la cuca, mor' lo veri. Fora en Romero Robledo del ministeri ha cessat la situació anòmala en que 's trobaven D. Francisco y companys màrtirs, que no eran regidors ni deixaven de serho, eran y no eran processats, podian viure y no podian viure tranquil.

Are tornaran á la Casa gran. Lo cos de municipals formarà en la Plaça de Sant Jaume: la banja de 'n Sampere tocará la *Mascota*, y 'ls agutils, porters, uigers y demés empleats de la casa entonaran ab música del de Lutxana un himne, que comensa aixís:

«Vuelven ya las patillas, patillas, patillas...»

No obstant, si 'm prometen no ferho corre 'ls ho diré.

Los conservadors plens de despit están fent activas gestions ab lo Sr. Fontrodona, perque 'l dia de l' entrada dels suspesos embussi la porta del Saló de Cent.

—Y que faré jo, rodejat de tants enemichs, deya 'l Sr. Coll y Pujol?

A lo que responia un conservador cada dia més partidari del imperi:

—Vosté ray... Posihi 'l coll.

Un dels regidors destitubits per en Romero Robledo que vā mostrar més empenyo per tornar á la casa gran, fins al punt de presentars'hi davants de que 'n Villa-verde l'hi donés permís ha sigut lo Sr. D. Pau Despatx.

Quan lo van veure 'ls ilegals ja varen dirlo:

—En Despatx aquí? Estém perduts: prompte 'ns despatxarán.

—Se 'n recordan? Sempre que vè una revolució y 's tira una iglesia á terra per engrandir una plassa o fer una millora, tot desseguit surten los neos y trayent babas de rabia, burdan y lladran contra la impietat y la falta de sentiment artístich dels revolucionaris.

Pero venen, per exemple, las monjas de Sant Pere, y 's venen lo convent antich, permetent que 's destrueixin un dels claustres més interessants de la ciutat... van á ferse un convent nou á fora com qui vā a ferse una torre, y 'ls gossos de la reacció, ni lladran, ni bordan, fent saltitons y remenant la qua... Perque aquest egoisme individual no es impio, ni afectiu en res al sentiment artístich.

Aquí tenen al bisbe Catalá que s' ha fet una torre de un convent que hi havia á Pedralbes, destruïnt la seva típica fesomia.

Y ningú li ha dit res.

Aixis es lo mòn... jey! aixis es lo mòn dels neos.

Un dels corresponials que à Madrit tè 'l Brusi ha calificat lo cólera que reyna en aquella capital de una manera gràfica: diu qu' es un cólera homeopàtich.

No obstant aquest cólera causa estragos en mès de la meitat d' Espanya, cebantse principalment en las poblacions rurals.

Aquesta aficiò als pobles de fora fá que nosaltres lo califiquem de *cólera carli*.

Escoltin: ¿saben qu' es *El Mikado*?

Pues es un establiment que acaba d' obrirre en la baixada de Sant Miquel, destinat á la venta d' objectes del Japón, Xina, etc., tant bén treballats, tant caprichosos y tant extraordinariament baratos, que 'l comprador al sentir lo preu que n' hi demanan, torna á preguntar lo creyent que ho ha entés malament.

Si tenen gust y volen gastar bù uns quants rals, no deixin de visitar *El Mikado*.

Vá arribar aquest dia 'l Sr. Tallada, un dels metjes que vá anar á Valencia á ajudar al Dr. Ferrán, quan al Dr. Ferrán li permetian fer inoculacions.

Donchs bù, arribar lo Dr. Tallada, rebre la visita de un representant de l' autoritat y registrarlo y escorco llarlo com si fos un zorrillista, vá ser tot una cosa.

Tot per veure si aquest senyor duya preparacions de microbis.

Senyor Solesio ¿vol trobar microbis preparats; pero en gran escala?

Donchs no s' mogui de casa sèva. Vostè 'n viu rodejat.

Lo govern civil es un foco de microbis de totes classes y tamanyos.

Lo degà del capitol de Tortosa, cada demati fá fumigar la Catedral.

Es veritat que si una cosa hi ha al mon que 'm fassa felis es aquesta barreja d' incens y ácit fénich.

O la química hi es de massa ó hi es de massa la religió.

Perque 's convencin una vegada mès del carácter circundant del cólera actual, bastarà saber que al poble de Monteagudo que conta 750 habitants vá haverhi en tres dias 150 invasions y 150 morts.

Lo poble de Monteagudo hauria de anomenarse Peñagudo, porque aquests estragos posan los pels de punta.

Un francés ha trobat un nou sistema de donar un destino als morts.

Res de enterrarlos exposantse á que 's consumeixin y envenenin l' ayre ab sos miasmas.

Res tampoch de cremarlos perque diuhen que de la cremaciò se'n ressenten los sentiments humans.

Are 's tracta de conservarlos incorruptes, sense necessitat de embalsamarlos y gastarshi una fortuna com feyan los antichs.

Lo sistema que 's proposa avuy es científich y al mateix temps industrial. Respon donchs al esperit del sige.

Consisteix en aplicar la galvanoplastia als cadávers, que untats de plombagina y subjectes á un bany quedarán cuberts ab una pel·lícula metàlica.

Mort un pobre: se li dona un bany de xavos ó bù un bany de zinc que encare surt mès barato. Mort un avaro, un bany de llauna qu' es lo mès barato de tot.

Mort un de la classe mitja: un bany de plata. Mort un ric, un bany d' or.

Mort en Rothschild, en Girona, l' Arnús... vinga un bany de bitlets de banch. ¿Eh?

En lo Teatro Espanyol van ser sustrets del palco de gobernador los gemelos de teatro que usa la primera autoritat de la província.

¿Qué tal? ¿qui vigila mès aquí, las autoritats ó 'ls lladres?

Si fessen com á Madrit!

Allà van robar lo rellotje nada menos que del director de la Guardia civil.

Lo Sr. Oliver va entrar en dansa desseguida.

—Y va agafar al lladre?

No senyors; pero va recobrar lo rellotje, encare que sense las tapas qu' eran d' or. Es á dir va recobrar la maquineta del rellotje.

Y are vostés tréquinse 'l cap per explicar com es possible trobar un rellotje robat ó una part d' ell, sense trobar al autor del robo.

¡Misteris de la policia!

Tinch encárrech de recomenarlos un invent nou que

representa 'l mèu amich Sr. Lostau. Tal es l' *Inexplosiu Toven*, que s' aplica ab mès ventatje y baratura que la pólvora, per barrinadas y minas, sense que 'l seu maneig ofereixi cap perill ni d' inflamarse, ni d' explotar, sinó á l' hora deguda.

En una paraula es un producto que fá 'l seu fet tant bù millor que 'ls altres y no 's torna contra l' amo.

Si volen mès explicacions, arribinse á Gracia, carrer de la Granja, núm. 23 ó aquí á Barcelona mateix, carrer del Laurel, núm. 8, primer.

Y are que parlém de invents, no puch menos que recomenarlos los filtres de *Silicat Carbó*, que 's troben de venta en lo carrer de Sta. Ana, núm. 34.

En aquest temps en que un tip d' aigua pot costar-nos la pell, son de uva gran oportunitat. L' aigua á través del filtre 's purifica y la poden beure ab tota confiança.

S' está agotant la tercera ediciò del folleto del doctor Tunisí *Tractament específich del cólera*, obreita de gran popularitat en tot Espanya, y una mica convenient en las actuals circumstancies. Es inútil dir que en interès dels nostres lectors, lo recomanem novament.

En la corrida del dia de Sant Jaume Mazzantini va demostrar qu' era un torero de cap d' ala. ¡Quin brillo! ¡Quina seguretat! ¡Quin aplòm!

Tant ab lo drap com ab l' espasa va demostrar que podia posar-se entre 'ls primers. Seré, fresh y valent es d' aquella rassa de toreros que treballan ab la vista y que en certs moments sembla que fascinan al toro.

Ja pot anar tot sol, y efectivament hi va. Va matar tots sis toros (qu' entre parentesis no valian gran cosa) y de mès á mès al tercer va banderillejarlo. Després de la mort del tercer va comensarse á trobar malament... y fins va treure.

—Ja tenim un cas! va dir un redactor del *Barcelonés*.

Pero 'l cas va ser que al sortir lo quart toro ja tornava á ser á la plassa com si res hagués estat.

—No ha sido nadie, va dir un calafat de la Barceloneta.

Queda constituit lo bisbat nou de Madrit, y ja està nombrat lo nou bisbe.

Yá major abundant diu un telegrama de *La Renaixensa*:

«En la setmana pròxima efectuará sa entrada en la ciutat lo nou bisbe.»

—En la ciutat... Ay, ay... ¡Vaya un palau!

Ja s' ha publicat l' anunci de la rifa de Nadal. En matèries de aqueixas hem de fer justicia als conservadors... Ningú com ells.

Los quartos de las nostres butxacas los veuen mès de lluny!

Entra una criada de fora á servir á una casa de ciutat que hi ha un lloro.

Impossible explicar fins á quin punt li crida l' atenció un auell que parla. S' hi acosta, vol tocarlo; pero la mestressa li diu:

—No t' hi acostis... te picará ¡que no veus que no t' coneix?

—Ay, això ray... Diguili que 'm dich Mundeta.

QUÈNTQS.

A casa de un electricista:

—Déu lo guard!

—Que se l' hi oferia?

—Ja veurà, voldria establir un telèfon a casa; pero, francament, no sé que fer.... Tinch por de que no sabré manejarlo.

—Fugi de aquí, home, es una cosa molt sensilla: ab un telèfon hi enraona tothom.

—¿Fins los muts?

De un periòdich de Madrit:

—En qué pensas Rata?

—Jo, en entrar al Banch.

—¿Per oposiciò?

—No, tonto; per la claveguera.

TRENCA-CAPS.

XARADAS.

I.

Si 'l primera la comensa segona vè la segueix, y l' última que es la tercera l' apellido descobreix de tres alts pressupuestaires tres que tots son germanets

que fan veure que 's barallan per si cauen, quedar drets.

UN PAGÉS.

II.
Qui hu-tercera no diu res;
qui dos-hu se va atipant,
y aquell que gasta la tot
es un mano que ja, ja.

ANTONINO.

ANAGRAMA.
—Pep, vés a ca la Total
y porta una tot de ral.

JOTA STARRAMSA.

INTRÍNGULIS.

Buscar una paraula que siga part del cos humà y que anant trayent una lletra del seu davant, donga ls següents resultats: Nom de una aigua; en las cartas y una lletra.

J. MORET.

LOGOGRIFO NUMÉRICH.

1 2 3 4 5 6 7 8.—Nació europea.
4 2 3 4 5 6 7.—Un animal.
4 7 3 3 7 4.—En moltes casas.
4 7 5 8 7.—Un móble.
1 3 2 7.—En los barcos.
6 7 4.—Un animal.
8 7.—Nota musical.
6.—Una consonant.

UN DIMONET.

ROMBO.

Primera ratlla vertical y horisontal: una consonant. Segona: part del home.—Tercera: nom de dona.—Quarta: fracciò de una casa.—Quinta: lletra.

CAMAS DE GANGUIL.

TRENCA-CAPS.

Buscar tres carrers de Barcelona y una vocal los quals posats l' un al costat del altre com si fossen una sola paraula dongan totes las notes de l' escala musical.

MICROBI INOCULAT.

GEROGLIFICH.

OS
III
OS
A

T. ROMPA.

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO.

1. XARADA.—So-nam-bu-la.
2. XARADA-CONVERSA.—En-guany-A captar.
3. SINONIMIA.—Creu.
4. INTRÍNGULIS.—Drama-Rama-Ama-Ma-A.
5. LOGOGRIFO NUMÉRICH.—Cornelia.
6. TRENCA-CLOSCAS.—Arcadi.
7. ROMBO.—
M
C O R
M O L A S
R A P
S
8. GEROGLIFICH.—Per magranas lo magraner.

CURACIÓ SEGURA

DEL

CÓLEERA

pel Dr. TUNISI
Un folleto de 32 páginas
Preu 4 rs.

Se ven en la llibreria de Lopez, Rambla del Mitj, 20.

LA CÓLEERA Y LA MISERIA

UNA CARTA AL DR. FERRAN

pel DR. C. GUMÀ

catedràtic de medicina humorística y autor de

Guerra al cólera!

Humorada agre-dolsa, en vers y de verdadera actualitat
Preu 2 rals

Se ven en la Llibreria Espanyola de I. Lopez, Rambla del Mitj, 20. principals llibreries, kioscos y correspondents de LA CAMPANA.

Barcelona: Imp. de Lluís Tasso, Arch del Teatre, 21 y 23.

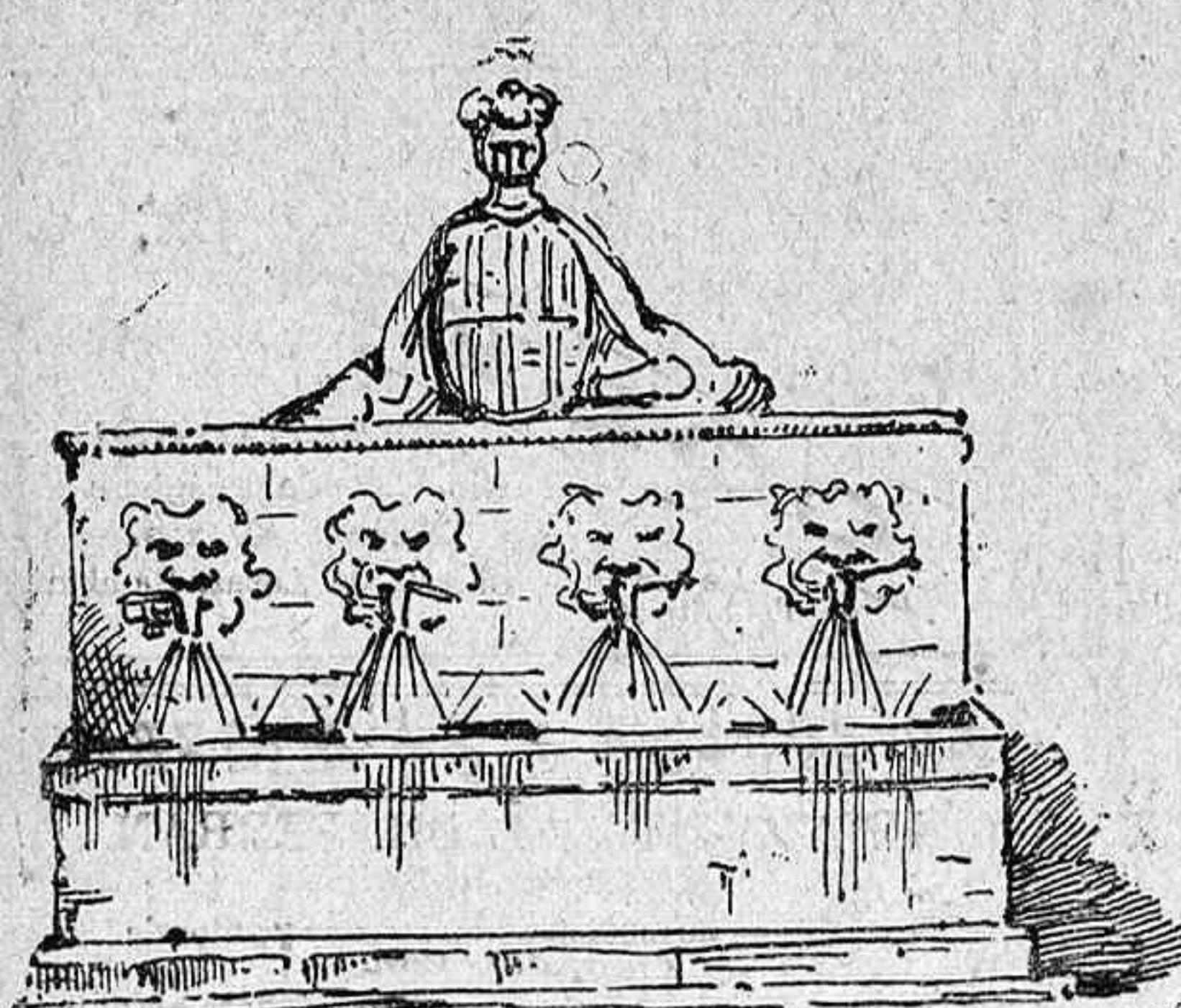
AYGUAS AYGUALIDAS DE BARCELONA.

Avants l' ayqua de Moncada
era bona y regalada.

AYGUAS DE LA
DRETA

Pero se van fusionar
y are ja no pot anar.

Quan Barcelona era petita, las fonts
eran grans.

Are que Barcelona es gran, las fonts
son petitas.

Una mostra de l' ayqua
que avuy se beu á Barcelona.

